

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С. Макаренка

НН інститут фізичної культури

Кафедра терапії та реабілітації

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НН інституту фізичної
культури

Михайло ЛЯННОЇ

(п.п.с) (повна назва прізвища)

«31» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності нервової системи

галузь знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 227 Фізична терапія, ерготерапія
(шифр і назва)

освітня-програма ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ
(назва)

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією

НН інституту фізичної культури

«31» серпня 2023 р.

Голова к.пед.н., доцент

Людмила МОРОЗ

(ПІБ науковий ступінь, вч. звання)

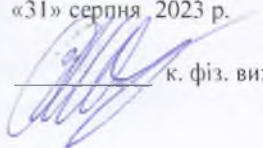
Розробники:

Кукса Наталія Вікторівна, канд. пед. наук, доцент кафедри терапії та реабілітації

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри терапії та реабілітації

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

к. фіз. вих, доцент Олександр ЗВІРЯКА

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
Кількість кредитів – 3	Бакалавр	Нормативна	
Загальна кількість годин – 68 + 110		Рік підготовки	
		4-й	4-й
		Семестр	
		7-й	8-й
		Лекції	
		34 год.	
		Практичні, семінарські	
		34 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		110 год.	
		Консультації:	
		2	
Вид контролю: <i>Екзамен _7 семестр</i>			

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета: формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до реалізації індивідуальної програми фізичної терапії та/або ерготерапії з метою покращення функціональних можливостей, здоров'я, адаптації до оточуючих умов у пацієнтів/клієнтів різного віку та можливостей із травмами та захворюваннями нервової системи.

Завданнями вивчення дисципліни є:

1. Ознайомлення із захворюваннями нервової системи
2. Формування вмінь і навичок функціональної діагностики неврологічних пацієнтів та визначенні ключових проблем та потреб в рамках структури МКФ
3. Формування вмінь і навичок постановки індивідуальних цілей реабілітації, складання програм з фізичної терапії, ерготерапії та оцінювання їх ефективності для пацієнтів з різними захворюваннями нервової системи

2. Передумови для вивчення дисципліни

Успішне опанування такими навчальними дисциплінами: на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Анатомія і фізіологія людини», «Основи фізичної терапії та ерготерапії», «Спеціальна педагогіка», «Адаптивне фізичне виховання», «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії», «Технічні засоби реабілітації»

3. Результати навчання за дисципліною

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- анатомічну структуру і функції елементів нервової системи;
- взаємозв'язок нервової системи та інших органів та систем;
- основні синдроми ураження нервових структур на різних рівнях організації;
- етіологію та патогенетичні механізми розвитку різних захворювань і наслідків травм центральної і периферичної нервової системи та їх клінічні прояви;
- поняття про проблемно-орієнтовний, функціональний та мультидисциплінарний підходи до нейрореабілітації;
- прикладні можливості ФТЕ неврологічних пацієнтів та їх профілактичну спрямованість;
- алгоритм провадження фізичної терапії та ерготерапії в нейрореабілітації;
- значення та особливості застосування МКФ в нейрореабілітації, базові набори МКФ для неврологічних пацієнтів;
- особливості підбору та реалізації втручань у фізичній терапії та ерготерапії;

- показання та протипоказання до призначення втручань фізичної терапії та ерготерапії пацієнтам неврологічного профілю;
- методи оцінки функціонального стану пацієнтів з патологією нервової системи та критерії оцінки ефективності фізичної терапії та ерготерапії.

ВМІТИ:

- складати індивідуальні алгоритми фізичної терапії та ерготерапії для неврологічних пацієнтів;
- визначати ключові проблеми неврологічного пацієнта в рамках МКФ та здійснювати постановку довгострокових та короткострокових цілей фізичної терапії та ерготерапії у SMART форматі;
- складати індивідуальні програми фізичної терапії та ерготерапії в рамках МКФ для неврологічних пацієнтів;
- здійснювати підбір реабілітаційних втручань з позиції доказової практики;
- безпечно та ефективно провадити фізичну терапію та ерготерапію неврологічних пацієнтів;
- оцінювати ефективність та коригувати індивідуальні програми фізичної терапії та ерготерапії пацієнтів неврологічного профілю.

<p>Знання</p>	<p>ПРЗ 5. Знати закони України про охорону здоров'я, етичний кодекс, нормативні документи, що регламентують професійну діяльність.</p> <p>ПРЗ 8. Засоби методи та форми фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>ПРЗ 13. Знати основи психології та дидактики; принципи здорового способу життя; особливості профілактики захворювань та їх ускладнень, травм, неповносправності; прийоми самообслуговування та догляду.</p>	<p>ПР 09. Реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії, для ліквідації, або компенсації рухових порушень та активності.</p> <p>ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації, або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.</p>
<p>Уміння</p>	<p>ПРУ 5. Вміти виявляти фактичний і потенційний ризик, небезпеку для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця, відповідним чином реагувати на неї; запобігати небезпеці, мінімалізувати її під час фізичної терапії, ерготерапії; безпечно використовувати обладнання.</p> <p>ПРУ 9. Вміти оцінити функціональні можливості та потреби пацієнта/клієнта; обирати методи впливу/догляду,</p>	<p>ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.</p>

	<p>враховуючи патологію, функціональні розлади, активність та участь особи, контекстні та особистісні фактори; організувати індивідуальні та групові заняття, обирати необхідне обладнання; моніторити стан пацієнта; передбачати та визначати реакцію пацієнта/клієнта на проведення реабілітаційних заходів.</p> <p>ПРУ 13. Вміти провадити здоровий спосіб життя та навчати цьому пацієнта/клієнта та/або родичів, опікунів, близьких; навчати пацієнта/клієнта прийомам самообслуговування, основам профілактики захворювань та їх ускладнень, травм, неповносправності.</p>	<p>Вказані програмні результати досягаються за допомогою використання комбінації наступних методів: словесний метод та метод наочності на лекційних заняттях, практичний метод на практичних заняттях та науково-дослідницькі методи під час самостійної роботи (аналізу, синтезу, абстрагування).</p> <p>Для оцінки сформованості даного результату навчання використовуються: практичні завдання.</p>
<p>Комунікація:</p>	<p>ПРК 5. У разі невизначеності, звертатися по допомогу чи скеровувати пацієнта/клієнта до іншого фахівця сфери охорони здоров'я; у тактовній та зрозумілій формі реагувати на небезпечні дії колег.</p> <p>ПРК 9. Налагоджувати обмін досвідом; застосовувати вербальну та невербальну комунікацію з пацієнтом/клієнтом; надавати інформацію в оптимальний спосіб.</p> <p>ПРК 13. Зрозуміле та недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що її обґрунтовують до фахівців та нефахівців.</p>	

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Студент має глибокі міцні і системні знання з теми, використовує наукову термінологію, вільно володіє понятійним апаратом, вміє працювати з навчальним матеріалом. Правильно планує свою самостійну роботу. Будує відповідь логічно, послідовно, розгорнуто, використовуючи наукову термінологію.
82 – 89	Студент має міцні ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, але може допустити неточності, окремі помилки в формулюванні відповідей.
74 – 81	Студент знає програмний матеріал повністю; має практичні навички в аналізі системи технічних засобів реабілітації та їх застосування; недостатньо вміє самостійно мислити, не може вийти за межі теми.
64 – 73	Студент знає основний зміст теми, але його знання мають загальний характер, іноді не підкріплені прикладами.
60 – 63	Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям. Оцінка виставляється студенту, який має суттєві недоліки у викладі навчального матеріалу, має прогалини у знаннях, потребує навідних питань і не може самостійно побудувати логіку відповіді. Разом з тим оцінка «задовільно» передбачає засвоєння вузлових питань, розуміння суті основних проблем курсу.
35 – 59	Студенту надається можливість скласти оговорені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки. Оцінка виставляється студенту, який не розуміє суті поставлених питань, не має знань основних проблем курсу технічних засобів реабілітації, не орієнтується в змістові основних понять курсу дисципліни.
1 – 34	Кредит не зараховано. Студент повинен повторно освоювати навчальний матеріал дисципліни.

Розподіл балів

Теми							Разом	Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	70 + 10 (тести)	20	100
T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14			
Поточний контроль									
3	3	3	3	3	3	3			
3	3	3	3	3	3	3			
Контроль самостійної роботи									
2	2	2	2	2	2	2			
2	2	2	2	2	2	2			

Критерії поточного оцінювання на кожному практичному занятті

За кожне заняття студент може набрати до «5» балів, з них «3» бали за усну відповідь і теоретичну роботу + «2» бали за самостійну роботу (кейс-стаді, реферат, доповідь, презентація); максимальна кількість балів за всі заняття (поточний контроль) 70 балів + контрольне тестування 10 балів.

Усна відповідь на питання практичного заняття оцінюється у «3» балів:

«3» балів – студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує;

«2» бали – студент засвоїв матеріал на репродуктивному рівні (переказування), приймає активну участь у роботі, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок;

«1» бали – студент, який невпевнено переказує матеріал, під час відповіді потребує допомоги / навідних питань, допускається помилок, не приймає участь в обговоренні питань на занятті / дискутуванні.

«0» балів – студент відсутній на занятті.

Контроль самостійної роботи

Під час контролю самостійної роботи відповідь студента оцінюється від «0» до «2» балів:

«2» бали – послідовний виклад матеріалу з висновками в кінці відповіді, знання практичного матеріалу, володіння спеціальною термінологією, уміння творчо розв'язувати завдання;

«1» бал – зміст матеріалу викладено частково, з недотриманням в окремих випадках послідовності, студент частково володіє знаннями практичного матеріалу, при поясненні понять допущено помилки, суть питання в основному розкрита, не зважаючи на зазначені вище упущення;

«0» балів – виклад матеріалу нелогічний, непослідовний, поверхневий, безсистемний.

Підсумковий тестовий контроль

Тестовий контроль проводиться 1 раз наприкінці вивчення дисципліни перед складанням заліку за розробленими комплексними тестовими завданнями та має максимальну оцінку – **10 балів**.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та екзамену. Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 (80 балів – поточний контроль, 20 балів – екзамен) як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

7 семестр

Розділ 1. Вступ

Тема 1. МКФ у нейрореабілітації. Сутність та значення МКФ. Структура та компоненти МКФ. Кодування за МКФ. Кваліфікатори МКФ та складання реабілітаційного профілю неврологічного пацієнта. Базові набори МКФ у нейрореабілітації

Тема 2. Відбір пацієнтів на нейрореабілітацію. Показання і протипоказання. Критерії встановлення інвалідності. Алгоритм фізичної терапії та ерготерапії. Постановка індивідуальних цілей у SMART форматі.

Тема 3. Тренування моторних навичок та нейропластичність. Поняття й сучасні уявлення про нейропластичність. Принципи нейропластичності. Тренування моторних навичок: навчання, орієнтоване на завдання. Тренування моторних навичок та нейропластичність з позиції науково обґрунтованої практики для розробки програми терапії

Тема 4. Симптоми і синдроми ураження нервової системи. Поняття про симптом і синдром, диференціальну діагностику. Симптоми порушення рухових функцій. Розлади чутливості. Порушення функцій черепно-мозкових нервів. Порушення когнітивних функцій. Синдроми порушення діяльності нервової системи на різних рівнях її ураження (пірамідна система, екстрапірамідна система, мозочок).

Розділ 2. Фізична терапія та ерготерапія у гострий та післягострий періоди нейрореабілітації

Тема 5. Фізична терапія та ерготерапія в палатах інтенсивної терапії (реанімаційних відділеннях). Профілактика пролежнів. Профілактика пневмоній. Профілактика контрактур та артропатій. Профілактика тромбозу та тромбоемболій. Профілактика закріпів і захворювань сечостатевої системи. Переміщення важкохворих у ліжку. Переміщення важкохворих з ліжка. Реабілітаційні втручання для лежачих неврологічних пацієнтів (дорослих). Реабілітаційні втручання для лежачих дітей

Тема 6. Рання мобілізація та вертикалізація неврологічних пацієнтів. Значення ранньої мобілізації неврологічних пацієнтів. Мобільність у ліжку (пасивне позиціонування і переміщення, навчання навичок мобільності у ліжку). Етапи та загальні принципи вертикалізації. Контроль вертикалізації. Тренування балансу (у положенні лежачи, сидячи, стоячи, під час пересування)

Тема 7. Фізична терапія та ерготерапія при основних синдромах порушення діяльності нервової системи: центральні та периферичні плегії / парези, атаксія, апраксія. ФТЕ при спастичних паралічах. ФТЕ при в'ялих (атонічних) паралічах / парезах. ФТЕ при атаксії. ФТЕ при апраксії.

8 семестр

Розділ 3. ФТЕ при окремих нозологіях

Тема 8. ФТЕ пацієнтів із ДЦП. Етіологія і патогенез ДЦП. Класифікація ДЦП (МКХ). Синдром рухових порушень при ДЦП. Сучасні підходи до реабілітації дітей із ДЦП. Функціональний підхід та цілеспрямоване навчання. Менеджмент спастичності при ДЦП. Науково-доказова база ФТЕ при ДЦП. Абілітаційні / реабілітаційні втручання при ДЦП в рамках структури МКФ ДП.

Тема 9. ФТЕ пацієнтів із ГПМК. Етіологія, патогенез ГПМК. Класифікація ГПМК (МКХ). Клініка, наслідки і прогноз інсульту. Реабілітаційні втручання в гострий та ранній відновлювальний періоди інсульту в умовах стаціонару. Реабілітаційні втручання у пізній відновлювальний та резидуальний періоди інсульту в амбулаторних умовах. Сучасні підходи до реабілітації постінсультних пацієнтів. Науково-доказова база ФТЕ при інсульті.

Тема 10. ФТЕ пацієнтів з травматичним ураженням головного мозку. Етіологія, клініка ЧМТ. Наслідки і прогноз ЧМТ. Реабілітаційні втручання в гострий період ЧМТ. Реабілітаційні втручання у проміжний та віддалений періоди ЧМТ. Сучасні підходи до реабілітації пацієнтів після ЧМТ. Науково-доказова база ФТЕ при ЧМТ. Вестибулярне тренування при ЧМТ. Когнітивна реабілітація при ЧМТ.

Тема 11. ФТЕ пацієнтів з травмами хребта та спинного мозку. Клініка та класифікація ХСМТ. Наслідки та прогноз ХСМТ. Реабілітаційні втручання в гострий період ХСМТ. Реабілітаційні втручання у проміжний і пізній періоди ХСМТ. Перша допомога при ортостатичній гіпотензії та автономній дисрефлексії. Науково-доказова база ФТЕ при ХСМТ.

Тема 12. ФТЕ пацієнтів з розсіяним склерозом. Етіологія, патогенез, клініка РС. Класифікація, наслідки і прогноз РС. Сучасні підходи до нейрореабілітації при РС. Науково-доказова база ФТЕ при РС.

Тема 13. ФТЕ пацієнтів з хворобою Паркінсона. Етіологія, патогенез, клініка хвороби Паркінсона. Класифікація, наслідки і прогноз хвороби Паркінсона. Сучасні підходи до нейрореабілітації при хворобі Паркінсона. Науково-доказова база ФТЕ при хворобі Паркінсона.

Тема 14. ФТЕ пацієнтів з ураженням периферичної нервової системи. Етіологія, патогенез, клініка уражень периферичної нервової системи: моно- і полінейропатії, плексопатії. Наслідки і прогноз при ураженнях периферичної нервової системи. Сучасні підходи до нейрореабілітації при ураженнях периферичної нервової системи. Науково-доказова база ФТЕ при ураженнях периферичної нервової системи.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин			
	Денна форма			
	Усього	у тому числі		
лек		пр	сп	
7 семестр				
<u>Розділ 1. Вступ</u>				
Тема 1. МКФ у нейрореабілітації.	11	4	4	8
Тема 2. Відбір пацієнтів на нейрореабілітацію	9	2	2	8
Тема 3. Тренування моторних навичок та нейропластичність	7	2	2	8
Тема 4. Симптоми і синдроми ураження нервової системи	7	4	2	8
Разом	36	12	10	32
<u>Розділ 2. Фізична терапія та ерготерапія у гострий та післягострий періоди нейрореабілітації</u>				
Тема 5. Фізична терапія та ерготерапія в палатах інтенсивної терапії (реанімаційних відділеннях).	8	2	2	8
Тема 6. Рання мобілізація та вертикалізація неврологічних пацієнтів	8	2	2	8
Тема 7. Фізична терапія та ерготерапія при основних синдромах порушення діяльності нервової системи: центральні та периферичні плегії / парези, атаксія, апраксія	10	2	4	8
Разом	26	6	8	24
<u>Розділ 3. ФТЕ при окремих нозологіях</u>				
Тема 8. ФТЕ пацієнтів із ДЦП	12	2	2	8
Тема 9. ФТЕ пацієнтів із ГПМК	16	4	4	8
Тема 10. ФТЕ пацієнтів з травматичним ураженням головного мозку	14	2	2	8
Тема 11. ФТЕ пацієнтів з травмами хребта та спинного мозку	12	2	2	8
Тема 12. ФТЕ пацієнтів з розсіяним склерозом	12	2	2	8
Тема 13. ФТЕ пацієнтів з хворобою Паркінсона	11	2	2	7
Тема 14. ФТЕ пацієнтів з ураженням периферичної нервової системи	11	2	2	7
Разом	88	16	16	54
Усього		34	34	110

6.3. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма
7 семестр		
1	МКФ у нейрореабілітації.	4
2	Відбір пацієнтів на нейрореабілітацію	2
3	Тренування моторних навичок та нейропластичність	2
4	Симптоми і синдроми ураження нервової системи	4
5	Фізична терапія та ерготерапія в палатах інтенсивної терапії (реанімаційних відділеннях).	2
6	Рання мобілізація та вертикалізація неврологічних пацієнтів	2
7	Фізична терапія та ерготерапія при основних синдромах порушення рефлексорних функцій: центральні та периферичні плегії / парези, атаксія, апраксія.	2
	Разом	16
8 семестр		
8	ФТЕ пацієнтів із ДЦП	2
9	ФТЕ пацієнтів із ГПМК	4
10	ФТЕ пацієнтів з травматичним ураженням головного мозку	2
11	ФТЕ пацієнтів з травмами хребта та спинного мозку	2
12	ФТЕ пацієнтів з розсіяним склерозом	2
13	ФТЕ пацієнтів з хворобою Паркінсона	2
14	ФТЕ пацієнтів з ураженням периферичної нервової системи	2
	Разом	16
	Усього за 2 семестри	34

6.4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми та зміст практичного заняття	Кількість годин	
		Кількість годин	Засоби оцінювання
1	МКФ у нейрореабілітації. 1. Сутність та значення МКФ. 2. Структура та компоненти МКФ. 3. Кодування за МКФ. 4. Кваліфікатори МКФ	2	Експрес-Контроль: відповідь на задану тему
2	МКФ у нейрореабілітації. 1. Складання реабілітаційного профілю неврологічного пацієнта. 2. Базові набори МКФ у нейрореабілітації	2	Розбір кейс-стаді
3	Відбір пацієнтів на нейрореабілітацію 1. Показання і протипоказання. 2. Критерії встановлення інвалідності. 3. Алгоритм фізичної терапії та ерготерапії. 4. Постановка індивідуальних цілей у SMART форматі.	2	Експрес-контроль: відповідь на задану тему. Розбір кейс-стаді
4	Тренування моторних навичок та нейропластичність. 1. Поняття й сучасні уявлення про нейропластичність. 2. Принципи нейропластичності. 3. Тренування моторних навичок: навчання, орієнтоване на завдання. 4. Тренування моторних навичок та нейропластичність з позиції науково обґрунтованої практики для розробки програми терапії	2	Експрес-контроль: відповідь на задану тему. Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація
5	Симптоми і синдроми ураження нервової системи. 1. Поняття про симптом і синдром, диференціальну діагностику. 2. Симптоми порушення рефлекторно-рухових функцій. 3. Розлади чутливості. 4. Порушення функцій черепно-мозкових нервів. 5. Порушення когнітивних функцій. 6. Синдроми порушення рефлекторно-рухових функцій на різних рівнях ураження нервової системи (пірамідна система, екстрапірамідна система, мозочок).	2	Експрес-контроль: відповідь на задану тему. Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація
6	Фізична терапія та ерготерапія в палатах інтенсивної терапії (реанімаційних відділеннях). 1. Профілактика пролежнів. 2. Профілактика пневмоній. 3. Профілактика закрепів і захворювань сечостатевої системи. 4. Профілактика контрактур, артропатій	2	Експрес-контроль: відповідь на задану тему Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація

	<p>5. Профілактика тромбозів, тромбоемболії</p> <p>6. Переміщення важкохворих у ліжку.</p> <p>7. Переміщення важкохворих з ліжка.</p> <p>8. Реабілітаційні втручання для лежачих неврологічних пацієнтів (дорослих).</p> <p>9. Реабілітаційні втручання для лежачих дітей</p>		
7	<p>Рання мобілізація та вертикалізація неврологічних пацієнтів.</p> <p>1. Значення ранньої мобілізації неврологічних пацієнтів.</p> <p>2. Мобільність у ліжку (пасивне позиювання і переміщення, навчання навичок мобільності у ліжку).</p> <p>3. Етапи та загальні принципи вертикалізації.</p> <p>4. Контроль вертикалізації.</p> <p>5. Тренування балансу (у положенні лежачи, сидячи, стоячи, під час пересування)</p>	2	<p>Експрес-контроль: відповідь на задану тему</p> <p>Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація</p>
8	<p>Фізична терапія та ерготерапія при основних синдромах порушення діяльності нервової системи</p> <p>1. Центральні та периферичні плегії / парези</p> <p>2. Атаксія</p> <p>3. Апраксія</p>	2	<p>Експрес-контроль: відповідь на задану тему</p> <p>Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація</p>
10	<p>ФТЕ пацієнтів із ДЦП.</p> <p>1. Етіологія і патогенез ДЦП. Класифікація ДЦП (МКХ). Синдром рухових порушень при ДЦП.</p> <p>2. Сучасні підходи до реабілітації дітей із ДЦП. Функціональний підхід та цілеспрямоване навчання.</p> <p>3. Менеджмент спастичності при ДЦП.</p> <p>4. Науково-доказова база ФТЕ при ДЦП. Абілітаційні / реабілітаційні втручання при ДЦП в рамках структури МКФ ДП.</p>	2	<p>Експрес-контроль: відповідь на задану тему</p> <p>Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація</p>
11	<p>ФТЕ пацієнтів із ГПМК.</p> <p>1. Етіологія, патогенез ГПМК.</p> <p>2. Класифікація ГПМК (МКХ). Клініка, наслідки і прогноз інсульту.</p> <p>3. Реабілітаційні втручання в гострий та ранній відновлювальний періоди інсульту в умовах стаціонару.</p> <p>4. Реабілітаційні втручання у пізній відновлювальний та резидуальний періоди інсульту в амбулаторних умовах.</p>	2	<p>Експрес-контроль: відповідь на задану тему</p>
12	<p>ФТЕ пацієнтів із ГПМК.</p> <p>1. Сучасні підходи до реабілітації постінсультних пацієнтів. Науково-доказова база ФТЕ при інсульті</p> <p>2. Ерготерапія при ГПМК: терапія кисті і руки, ерготерапія при порушеннях сенсорних систем</p>	2	<p>Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація</p>
13	<p>ФТЕ пацієнтів з травматичним ураженням головного мозку.</p> <p>1. Етіологія, клініка ЧМТ. Наслідки і прогноз</p>	2	<p>Експрес-контроль: відповідь на задану тему</p>

	<p>ЧМТ. 2. Реабілітаційні втручання в гострий період ЧМТ. 3. Реабілітаційні втручання у проміжний та віддалений періоди ЧМТ.</p>		
14	<p>ФТЕ пацієнтів з травмами хребта та спинного мозку. 1. Клініка та класифікація ХСМТ. Наслідки та прогноз ХСМТ. 2. Реабілітаційні втручання в гострий період ХСМТ. 3. Реабілітаційні втручання у проміжний і пізній періоди ХСМТ. 4. Перша допомога при ортостатичній гіпотензії та автономній дисрефлексії. 5. Науково-доказова база ФТЕ при ХСМТ.</p>	2	<p>Експрес-контроль: відповідь на задану тему</p> <p>Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація</p>
15	<p>ФТЕ пацієнтів з розсіяним склерозом. 1. Етіологія, патогенез, клініка РС. 2. Класифікація, наслідки і прогноз РС. 3. Сучасні підходи до нейрореабілітації при РС. Науково-доказова база ФТЕ при РС.</p>	2	<p>Експрес-контроль: відповідь на задану тему</p> <p>Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація</p>
16	<p>ФТЕ пацієнтів з хворобою Паркінсона. 1. Етіологія, патогенез, клініка хвороби Паркінсона. 2. Класифікація, наслідки і прогноз хвороби Паркінсона. 3. Сучасні підходи до нейрореабілітації при хворобі Паркінсона. Науково-доказова база ФТЕ при хворобі Паркінсона.</p>	2	<p>Експрес-контроль: відповідь на задану тему</p> <p>Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація</p>
17	<p>ФТЕ пацієнтів з ураженням периферичної нервової системи. 1. Етіологія, патогенез, клініка уражень периферичної нервової системи: моно- і полінейропатії, плексопатії. Наслідки і прогноз при ураженнях периферичної нервової системи. 2. Сучасні підходи до нейрореабілітації при ураженнях периферичної нервової системи. Науково-доказова база ФТЕ при ураженнях периферичної нервової системи.</p>	2	<p>Експрес-контроль: відповідь на задану тему</p> <p>Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація</p>
	Усього	34	

6.5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми / питання та зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Кількість годин	Завдання
1	МКФ у нейрореабілітації. 1. Складання реабілітаційного профілю неврологічного пацієнта. 2. Базові набори МКФ у нейрореабілітації + Підготовка за лекційним матеріалом	8	Розбір кейс-стаді
2	Відбір пацієнтів на нейрореабілітацію Постановка індивідуальних цілей у SMART форматі + Підготовка за лекційним матеріалом	8	Розбір кейс-стаді
3	Тренування моторних навичок та нейропластичність. Тренування моторних навичок та нейропластичність з позиції науково обґрунтованої практики для розробки програми терапії + Підготовка за лекційним матеріалом	8	Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація
4	Симптоми і синдроми ураження нервової системи. Синдроми порушення рефлекторно-рухових функцій на різних рівнях ураження нервової системи (пірамідна система, екстрапірамідна система, мозочок) + Підготовка за лекційним матеріалом	8	Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація
5	Фізична терапія та ерготерапія в палатах інтенсивної терапії (реанімаційних відділеннях). 1. Профілактика контрактур, артропатій 2. Профілактика тромбозів, тромбоемболії 3. Переміщення важкохворих у ліжку. 4. Переміщення важкохворих з ліжка. + Підготовка за лекційним матеріалом	8	Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація
6	Рання мобілізація та вертикалізація неврологічних пацієнтів. Тренування балансу (у положенні лежачи, сидячи, стоячи, під час пересування)	8	Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація
7	Терапевтичні вправи та ерготерапія при основних синдромах порушення діяльності нервової системи 1. Центральні та периферичні плегії / парези 2. Атаксія 3. Апраксія	8	Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація
	Разом за 7 семестр	56	
	8 семестр		
10	ФТЕ пацієнтів із ДЦП. 1. Менеджмент спастичності при ДЦП. 2. Науково-доказова база ФТЕ при ДЦП.	8	Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація

	Абілітаційні / реабілітаційні втручання при ДЦП в рамках структури МКФ ДП + Підготовка за лекційним матеріалом		
12	ФТЕ пацієнтів із ГПМК. 1. Сучасні підходи до реабілітації постінсультних пацієнтів. Науково-доказова база ФТЕ при інсульті 2. Ерготерапія при ГПМК: терапія кисті і руки, ерготерапія при порушеннях сенсорних систем + Підготовка за лекційним матеріалом	8	Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація
14	ФТЕ пацієнтів з травматичним ураженням головного мозку. 1. Сучасні підходи до реабілітації пацієнтів після ЧМТ. Науково-доказова база ФТЕ при ЧМТ. 2. Вестибулярне тренування при ЧМТ. 3. Ерготерапія при ЧМТ: когнітивна реабілітація + Підготовка за лекційним матеріалом	8	Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація
15	ФТЕ пацієнтів з травмами хребта та спинного мозку. 4. Перша допомога при ортостатичній гіпотензії та автономній дисрефлексії. 5. Науково-доказова база ФТЕ при ХСМТ + Підготовка за лекційним матеріалом	8	Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація
16	ФТЕ пацієнтів з розсіяним склерозом. Сучасні підходи до нейрореабілітації при РС. Науково-доказова база ФТЕ при РС. + Підготовка за лекційним матеріалом	8	Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація
17	ФТЕ пацієнтів з хворобою Паркінсона. Сучасні підходи до нейрореабілітації при хворобі Паркінсона. Науково-доказова база ФТЕ при хворобі Паркінсона. + Підготовка за лекційним матеріалом	7	Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація
18	ФТЕ пацієнтів з ураженням периферичної нервової системи. Сучасні підходи до нейрореабілітації при ураженнях периферичної нервової системи. Науково-доказова база ФТЕ при ураженнях периферичної нервової системи + Підготовка за лекційним матеріалом	7	Реферат, доповідь на задану тему та/ або презентація
	Разом за 8 семестр	54	
	Усього за 2 семестри	110	

Вимоги до підсумкового контролю

1. Сутність та значення МКФ в нейрореабілітації
2. Структура та компоненти МКФ
3. Кодування за МКФ
4. Кваліфікатори МКФ
5. Складання реабілітаційного профілю неврологічного пацієнта згідно структури МКФ

6. Базові набори МКФ у нейрореабілітації
 7. Показання і протипоказання до втручань у нейрореабілітації.
- Медична стабільність
8. Критерії встановлення інвалідності неврологічних пацієнтів
 9. Алгоритм фізичної терапії та ерготерапії неврологічних пацієнтів
 10. Постановка індивідуальних цілей у SMART форматі (короткострокові, довгострокові)
 11. Принципи складання індивідуальної програми фізичної терапії, ерготерапії
 12. Ведення документації у нейрореабілітації. Індивідуальний план реабілітації
 13. Поняття й сучасні уявлення про нейропластичність
 14. Принципи нейропластичності
 15. Тренування моторних навичок: навчання, орієнтоване на завдання (функціональне тренування)
 16. Тренування моторних навичок та нейропластичність з позиції науково обґрунтованої практики для розробки програми терапії
 17. Поняття про симптом і синдром, диференціальну діагностику
 18. Симптоми порушення рефлекторно-рухових функцій
 19. Паралічі (плегії) і парези
 20. Скриті парези
 21. Порушення м'язового тону: спастичність, ригідність, гіпотонія / атонія, дистонія, паратонія
 22. Порушення селективного контролю: патологічні синкінези / синергії. Типи синкінезій
 23. Порушення координації довільних рухів (мимовільні насильницькі рухи): гіперкінези, тремор. Типи гіперкінезів
 24. Порушення балансу: атаксії (статичні, динамічні)
 25. Порушення рефлексів: поверхневих, глибоких
 26. Патологічні рефлекси
 27. Синдроми ураження рефлекторно-рухових функцій на різних рівнях: пірамідні розлади
 28. Синдроми ураження рефлекторно-рухових функцій на різних рівнях: екстрапірамідні розлади
 29. Синдроми ураження рефлекторно-рухових функцій на різних рівнях: мозочкові розлади
 30. Розлади чутливості: поверхневої, глибокої, складних видів чутливості
 31. Порушення функцій черепно-мозкових нервів
 32. Порушення когнітивних функцій
 33. Профілактика пролежнів у неврологічних пацієнтів
 34. ФТЕ неврологічних пацієнтів в реанімації. Профілактика пневмоній
 35. ФТЕ неврологічних пацієнтів в реанімації. Профілактика закрепів і захворювань сечостатевої системи

36. Профілактика контрактур та артропатій у неврологічних пацієнтів
37. Профілактика тромбозів та тромбоемболії у неврологічних пацієнтів
38. ФТЕ неврологічних пацієнтів в реанімації. Переміщення важкохворих у ліжку
39. ФТЕ неврологічних пацієнтів в реанімації. Переміщення важкохворих з ліжка
40. ФТЕ неврологічних пацієнтів в реанімації. Реабілітаційні втручання для лежачих неврологічних пацієнтів (дорослих)
41. ФТЕ неврологічних пацієнтів в реанімації. Реабілітаційні втручання для лежачих дітей
42. Значення ранньої мобілізації неврологічних пацієнтів
43. Мобільність у ліжку: пасивне позиціювання і переміщення
44. Мобільність у ліжку: навчання навичок мобільності у ліжку
45. Етапи та загальні принципи вертикалізації неврологічних пацієнтів
46. Контроль вертикалізації неврологічних пацієнтів
47. Тренування балансу (у положенні лежачи, сидячи, стоячи, під час пересування) неврологічних пацієнтів
48. Диференціальна діагностика паралічів / парезів при ураженні верхнього і нижнього мотонейронів
49. Загальні принципи ФТЕ при спастичних паралічах
50. Загальні принципи ФТЕ при в'ялих (атонічних) паралічах / парезах
51. Види атаксій. Загальні принципи ФТЕ при різних видах атаксії
52. Види апраксій. Загальні принципи ФТЕ при різних видах апраксії
53. Етіологія і патогенез ДЦП. Класифікація ДЦП (МКХ). Синдром рухових порушень при ДЦП
54. Сучасні підходи до реабілітації дітей із ДЦП. Функціональний підхід та цілеспрямоване навчання
55. Менеджмент спастичності при ДЦП
56. Науково-доказова база ФТЕ при ДЦП.
57. Абілітаційні / реабілітаційні втручання при ДЦП в рамках структури МКФ ДП
58. Етіологія, патогенез ГПМК
59. Класифікація ГПМК (МКХ). Клініка, наслідки і прогноз інсульту
60. Реабілітаційні втручання в гострий та ранній відновлювальний періоди інсульту в умовах стаціонару
61. Реабілітаційні втручання у пізній відновлювальний та резидуальний періоди інсульту в амбулаторних умовах
62. Сучасні підходи до реабілітації постінсультних пацієнтів. Науково-доказова база ФТЕ при інсульті
63. Ерготерапія при ГПМК: терапія кисті і руки, ерготерапія при порушеннях сенсорних систем

64. Етіологія, клініка ЧМТ. Наслідки і прогноз ЧМТ.
65. Реабілітаційні втручання в гострий період ЧМТ
66. Реабілітаційні втручання у проміжний, віддалений періоди ЧМТ
67. Сучасні підходи до реабілітації пацієнтів після ЧМТ. Науково-доказова база ФТЕ при ЧМТ
68. Вестибулярне тренування при ЧМТ
69. Ерготерапія при ЧМТ: когнітивна реабілітація Клініка та класифікація ХСМТ. Наслідки та прогноз ХСМТ
70. Реабілітаційні втручання в гострий період ХСМТ
71. Реабілітаційні втручання у проміжний і пізній періоди ХСМТ
72. Перша допомога при ортостатичній гіпотензії та автономній дисрефлексії
73. Науково-доказова база ФТЕ при ХСМТ . Етіологія, патогенез, клініка РС
74. Класифікація, наслідки і прогноз РС
75. Сучасні підходи до нейрореабілітації при РС. Науково-доказова база ФТЕ при РС. Етіологія, патогенез, клініка хвороби Паркінсона.
76. Класифікація, наслідки і прогноз хвороби Паркінсона
77. Сучасні підходи до нейрореабілітації при хворобі Паркінсона. Науково-доказова база ФТЕ при хворобі Паркінсона
78. Етіологія, патогенез, клініка уражень периферичної нервової системи: моно- і полінейропатії, плексопатії.
79. Наслідки і прогноз при ураженнях периферичної нервової системи.
80. Сучасні підходи до нейрореабілітації при ураженнях периферичної нервової системи. Науково-доказова база ФТЕ при ураженнях периферичної нервової системи.

7. Список літератури, рекомендованої для вивчення курсу

Основна

1. Актуальна неврологія (обрані лекції) / О.В. Ткаченко, О.В. Новікова, В.В. Оржешковський [та ін.]; за ред. проф. О. В. Ткаченко. К.: Атїка, 2012. 96 с.
2. Загальна неврологія. Модуль 1 : навч.-метод. посіб. для аудиторної та самостійної роботи студентів IV курсу мед. фак. вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації / О. А. Козьолкін, І. В. Візір, М. В. Сікорська, М. М. Гуйтур. – 2-ге вид. доопр. – Запоріжжя, 2016. – 119 с.
3. Клінічна настанова з допомоги пацієнтам при інсульті. Короткий посібник з фізичної терапії. URL: http://www.physrehab.org.ua/tl_files/Docs/NSF_concise_guidelines_physiotherapy_2010_ukr.pdf
4. Легка черепно-мозкова травма. Реабілітаційний інструментарій / пер. з англ. Роман Шиян. К.: Наш формат, 2020. 704 с.
5. МКФ. МКФ для дітей та підлітків. URL: https://moz.gov.ua/uploads/2/11374-9898_dn_20181221_2449.pdf
6. Нейрореабілітація пацієнтів після інсульту: Рекомендації Австрійської асоціації боротьби з інсультом 2018 року // Ukrainian Neurosurgical Journal. Vol. 2019. 25. N2. P. 54-60.
7. Швесткова Ольга, Свєцена Катержина та кол. Ерготерапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. 280 с.
8. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. 272 с.

Додаткова

1. Забенько Є.Ю., Атамас А.В., Півнева Т.А. Легка черепно-мозкова травма: загальна характеристика, нейродегенеративні наслідки та моделювання // Фізіол. журнал. 2017. Т. 63, № 3. С. 80-89.
2. Коршняк В.О., Насібуллін Б.А., Коршняк О.В. Реабілітація хворих з віддаленими наслідками закритих черепно-мозкових травм. Харків: ІНЖЕК, 2014. 157 с.
3. Amatya B, Khan F, Galea M. Rehabilitation for people with multiple sclerosis: an overview of Cochrane Reviews. Cochrane Database Syst Rev. 2019 Jan 14;1(1):CD012732. doi: 10.1002/14651858.CD012732.pub2.
4. Anderson KD, Field-Fote EC, Biering-Sørensen F, Bryden A, Harvey LA, Jones L, Mulcahey MJ, Mulroy S, Noonan VK, Post MWM, Rupp R, Schmidt-Read M. International Spinal Cord Injury Physical Therapy-Occupational Therapy Basic Data Set (Version 1.2). Spinal Cord Ser Cases. 2020 Aug 17;6(1):74. doi: 10.1038/s41394-020-00323-z. PMID: 32807768; PMCID: PMC7431417.
5. [Bhasker Amatya](#), [Fary Khan](#), [Mary Galea](#). Rehabilitation for people with multiple sclerosis: an overview of Cochrane Reviews // Cochrane Database Syst Rev. 2019 Jan 14;1(1):CD012732.

6. Chin EM, Gwynn HE, Robinson S, Hoon AH Jr. Principles of Medical and Surgical Treatment of Cerebral Palsy. *Neurol Clin.* 2020 May;38(2):397-416. doi: 10.1016/j.ncl.2020.01.009. PMID: 32279717; PMCID: PMC7158771.
7. Das SP, Ganesh GS. Evidence-based Approach to Physical Therapy in Cerebral Palsy. *Indian J Orthop.* 2019;53(1):20-34. doi:10.4103/ortho.IJOrtho_241_17.
8. Geijen M, Ketelaar M, Sakzewski L, Palisano R, Rameckers E. Defining Functional Therapy in Research Involving Children with Cerebral Palsy: A Systematic Review. *Phys Occup Ther Pediatr.* 2020;40(2):231-246. doi: 10.1080/01942638.2019.1664703. Epub 2019 Sep 26. PMID: 31554456.
9. Gómara-Toldrà N, Sliwinski M, Dijkers MP. Physical therapy after spinal cord injury: a systematic review of treatments focused on participation. *J Spinal Cord Med.* 2014 Jul;37(4):371-9. doi: 10.1179/2045772314Y.0000000194. Epub 2014 Jan 21. PMID: 24621042; PMCID: PMC4116720.
10. Hellweg S. Effectiveness of physiotherapy and occupational therapy after traumatic brain injury in the intensive care unit. *Crit Care Res Pract.* 2012;2012:768456. doi: 10.1155/2012/768456. Epub 2012 Apr 5. PMID: 22550570; PMCID: PMC3328889.
11. Inamdar K, Molinini RM, Panibatla ST, Chow JC, Dusing SC. Physical therapy interventions to improve sitting ability in children with or at-risk for cerebral palsy: a systematic review and meta-analysis. *Dev Med Child Neurol.* 2021 Apr;63(4):396-406. doi: 10.1111/dmcn.14772. Epub 2020 Dec 14. PMID: 33319378.
12. Johnston MV. Cerebral palsy. In: Kliegman RM, St Geme III JW, Blum NJ, et al. editors. *Nelson textbook of pediatrics.* 21st ed. Philadelphia: Elsevier, 2020:3168-72.
13. Kelly G, Shanley J. Rehabilitation of ataxic gait following cerebellar lesions: Applying theory to practice. *Physiother Theory Pract.* 2016 Aug;32(6):430-437. doi: 10.1080/09593985.2016.1202364. Epub 2016 Jul 26. PMID: 27458875.
14. Novak I, Morgan C, Adde L, et al. Early, accurate diagnosis and early intervention in cerebral palsy: advances in diagnosis and treatment. *JAMA Pediatr* 2017;171:897-907. 10.1001/jamapediatrics.2017.1689
15. Park JE. Apraxia: Review and Update. *J Clin Neurol.* 2017 Oct;13(4):317-324. doi: 10.3988/jcn.2017.13.4.317. PMID: 29057628; PMCID: PMC5653618.
16. Pérez-Mármol JM, García-Ríos MC, Barrero-Hernandez FJ, Molina-Torres G, Brown T, Aguilar-Ferrándiz ME. Functional rehabilitation of upper limb apraxia in poststroke patients: study protocol for a randomized controlled trial. *Trials.* 2015 Nov 5;16:508. doi: 10.1186/s13063-015-1034-1. PMID: 26542104; PMCID: PMC4636071.
17. Smith Mark. Physical rehabilitation after stroke / Evidently Cochrane Sharing health evidence you can trust/ 19, 2018 URL: <https://www.evidentlycochrane.net/physical-rehabilitation-after-stroke/>

18. Stephens JA, Williamson KN, Berryhill ME. Cognitive Rehabilitation After Traumatic Brain Injury: A Reference for Occupational Therapists. OTJR (Thorofare N J). 2015 Jan;35(1):5-22. doi: 10.1177/1539449214561765. PMID: 26623474; PMCID: PMC6730543.

19. Stinear CM, Lang CE, Zeiler S, Byblow WD. Advances and challenges in stroke rehabilitation. Lancet Neurol. 2020 Apr;19(4):348-360. doi: 10.1016/S1474-4422(19)30415-6. Epub 2020 Jan 28. PMID: 32004440.

Навчальні відео

1. Будова нервової системи. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=jWakE1O20e4>
<https://www.youtube.com/watch?v=5VQeq0-7AGo>
2. Спастичний и в'ялий паралічі. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=MVp2Wy19IHE&v1=ru>
3. Мозочкова атаксія. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=TsfT0Ci4ZR8>
4. Гіперкінези. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=DlqonNi9mhE>
5. Профілактика пролежнів. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=fM5NTqOuDAU>
6. Профілактика пневмоній. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=qoppZLNOJAY>
7. Профілактика закріпів і захворювань сечостатевої системи. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=VcBZiw9nEGI>
8. Переміщення важкохворих у ліжку. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=0JBGDT09cLQ>
9. Переміщення важкохворих з ліжка. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PhR2eqiFhE8>
10. Реабілітаційні втручання для лежачих неврологічних пацієнтів (дорослих). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=nAemPmhnEck&t=23s>
11. Реабілітаційні втручання для лежачих дітей. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=n2d0ynln2JI>

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

1. Навчальна програма з дисципліни.
2. Робоча навчальна програма з дисципліни.
3. Методичні розробки до практичних занять.
4. Методичні розробки для забезпечення самостійної роботи студентів.
5. Мультимедійні презентації / навчальні відео до лекційного курсу.